

Geloven? Mijn God, wat is dat ingewikkeld!

Maria Mazarakis Dag van de Retoriek 2017

Wat een lastig onderwerp... Geloven! Niet te vatten, gewoon. Juist dát maakt het zo ingewikkeld. Want ik wil namelijk alles snappen. Maar geloof is niet te snappen. Ik slinger heen en weer van niet weten naar weten, van innerlijk weten naar niet-zeker-meer-weten. Geloven? Mijn God, wat is dat ingewikkeld!

1) Geloof ik in God?

Geloof jij in God? vraagt Wilma mijn hartsvriendin. We waren 10 jaar denk ik en zaten op de openbare basisschool. Zondags ging ik met Wilma naar de zondagsschool. Ben ik kerkelijk opgevoed? Nou nee, zou ik zeggen, maar zo stiekem zat ik in mijn jeugd toch wel erg veel in de kerk. Ik zong mee in het kerkkoor, speelde in een kerkelijk bandje. Maar geloofde ik in God? "Mwoa...ik weet het niet", zei ik tegen Wilma. De predikanten die ik in de kerk hoorde preken vertelden vooral hoe wij moesten leven om een goed gelovig mens te zijn, maar ze hadden het helemaal niet over ons, vond ik. "Moet je nou eens horen wat de dominee zei, dat geloof je toch niet!!", zei ik als ik thuis kwam. Kwaad was ik! "Laat mij zelf beslissen hoe ik wil leven!" Nu zou ik zeggen dat zij vooral óver onze hoofden heen preekten in plaats van ons mee te nemen in hun verhaal. Ik voelde me niet serieus genomen toen, als kind van 10 jaar.

2) Over vertrouwen en twijfel

Geloven... Wat is dat? En wat geloof je dan? Als ik zeg dat ik jou geloof dan zeg ik, volgens mij, dat jij de waarheid spreekt. Maar... denk ik dat, of weet ik dat zeker? En als ik IN jou geloof, dan zeg ik, volgens mij, dat ik vertrouwen in jou heb. Denk ik dat, of weet ik dat zeker? Geloven lijkt een gevoelskwestie en lijkt te gaan over vertrouwen en twijfel; over een niet-zeker-weten. Eerder schreef ik voor de dag van de Retoriek over twijfel; over mijn streven naar perfectie en de twijfel die ik voel als ik daaraan niet voldoe. Deze twijfel rondom geloven gaat over geheel iets anders.

Ik vond laatst een dagboek terug die ik schreef toen ik 21 was. Het stond vol met ongeloof over hoe mensen, politiek anders denkenden, met elkaar omgaan. Ik probeerde het uit alle macht te snappen, maar ik kreeg dat niet voor elkaar. Ongeloof. Ongeloof in de zin dat ik weinig vertrouwen meer had in hoe wij met elkaar samen leefden. Ik ging Sociologie studeren aan de universiteit in Groningen, om de wereld om mij heen te snappen. Wetenschappelijk te snappen misschien wel. Ik leerde om vooral zelfdenkend te zijn, een onderzoekende geest te hebben. Iets is waar of de waarheid totdat het tegendeel bewezen is. Het is een legitimering van de twijfel.

In diezelfde tijd werd ik vrijwilliger binnen het AssertiviteitsKollektief Groningen en gaf ik assertiviteitstrainingen aan vrouwen. Dat deed ik met een behoorlijke feministische inslag mag ik wel zeggen. Gedreven vanuit een grote mate van ongeloof over de ongelijkheid en vooral de

ongelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen. Ik wilde het snappen en zien of het ook anders zou kunnen. Met een jeugdige nieuwsgierigheid ontdekte ik dat wanneer deze vrouwen luisterden naar wat hun hart hen influisterde zij veel meer in staat waren hun dromen te leven. Naar binnen kijkend, vooruit kijkend. Hun ervaringen transformeerden we naar eigen-waardigheid en kwaliteiten om een zelfgekozen leven te kunnen leven.

3) Ik geloof in toeval en in het universum

Dat was het begin van het idee dat de wereld in het klein misschien wel een beetje maakbaar was; mijn eigen wereld en die van de mensen die ik coachte en trainde. Ik dacht dat ik er steeds wat meer van begreep. In de opstart van het Inspiratiehuis lukte bijna alles. Ik verzon het en maakte het waar. De mensen om mij heen zeiden dat dat met 'geluk hebben' te maken had. Ik was er steeds meer van overtuigd dat je succes naar je toe kunt halen. Dat het niets met geluk hebben te maken had, maar met een levensinstelling. Ik onderzocht mijn eigen successen en bestudeerde hoe anderen projecten succesvol tot leven brachten. Interessant hoeveel overeenkomsten ik vond en ontdekte dat ook zij hun dromen realiseerden door het Toeval te organiseren. Toeval; iets valt je toe, juist op het moment dat je er aan toe was. Ik vond er woorden voor en comprimeerde mijn onderzoeksresultaten in tien stappen. Lekker duidelijk. Het gaat om focussen en loslaten, tegelijkertijd. Over je droom volledig dromen, zonder daarbij beren op je weg te zetten. Je droom alle ruimte geven om realiteit te worden, door je open te stellen voor hetgeen er op je pad komt. Ik geloof in het Universum dat voor je werkt als je helder en duidelijk bent in wat je wilt.. Ik kan niet benoemen wat het IS, wel hoe het volgens mij werkt. Het werkt als een soort van printer heb ik gemerkt. De print die je afgeeft is dat wat je terug krijgt. Hoe duidelijker de print hoe meer het universum je geeft wat je nodig hebt. Maar hoe zeker weet ik dat het zo werkt? Ik wéét het... Maar als je er niet in gelooft, ja dan werkt het niet. En zo zijn we weer terug bij af. Geloven, wat is dat toch? Het is niet vast te pakken, niet te beschrijven.

4) Mijn geloof werkt niet...

Gemakkelijker is het misschien te beschrijven als mijn geloof niet werkt. Als ik niet geloof in mezelf, in de ander, of in hoe wij met elkaar samen leven. Dat gaat me ook heel gemakkelijk af, heb ik gemerkt. Voor mij voelt het als één grote shitsooi! Dan wil ik weg... Ver weg van waar ik nu ben. In gedachten boek ik dan het eerste de beste vliegtuig naar Afrika ofzo om daar vrijwilligerswerk te doen. Ben ik in ieder geval nuttig bezig, denk ik dan...

Ik geloof niet meer in het herstel van mijn oog. Ik wil er zo graag in geloven, maar ik geloof het niet meer... Ik wil zo graag geloven in het universum die mij helpt als ik focus op mijn herstel. Ik ben duidelijk, heb een helder beeld ten aanzien van wat ik graag wil. Maar het universum voelt heel ver weg. Mijn geloof ook.

September vorig jaar kreeg ik gordelroos in mijn linkeroog. In een paar dagen tijd ging mijn zicht

achteruit tot de 5 % die ik nu heb. Als ik enkel met mijn slechte oog kijk, zie ik alles klein, alsof alles heel ver van mij afstaat; letterlijk en figuurlijk. De artsen hebben geen weet van de meest effectieve behandeling, omdat het een weinig voorkomende kwaal is. Zo onzeker voelt dat. Al vrij snel hoorde ik dat ik rekening moest houden met een zicht van hooguit 10% met dat oog. Ik kon dat niet geloven. Ik wilde het gewoon niet geloven. Inmiddels geloof ik het wel.

Twee artsen in het Radboudziekenhuis doen hun best. De chirurg staat mij ook emotioneel bij en maakt tijd voor het beantwoorden van al mijn vragen. De virusdeskundige arts doet dat veel minder. Ik heb geloof in de chirurg, in de andere arts veel minder. Waarom? Omdat die andere mij het slechte nieuws bracht? Omdat hij over mijn hoofd beslissingen neemt? Omdat hij een aantal keren nalatig was? Heeft geloven te maken met aandacht en aandachtig zijn? Met verbinding voelen?

Ik bewandelde ook de alternatieve route. Ik ging naar een paragnost, naar een acupuncturist. Uit wanhoop ontstaat nieuwe hoop. De eerste behandelingen waren vol aandacht; voor mij, voor mijn algehele lichamelijke gesteldheid, voor mijn kwaal in het bijzonder. Rationeel kon ik de behandelingen niet bevatten. De paragnost, die van buitenaf kon 'zien' en voelde dat de tussenwand van mijn milt gescheurd was en deze met heftig drukwerk vanaf de buitenkant herstelde... Ik was er samen met Eric. En wij geloofden hem. Was het de aandacht en de intense verbinding die ik voelde of was het enkel hoop?

5) Nieuwe perspectieven

Ik ben nu met alles gestopt. Met het slikken van de vele voedingssupplementen, de paragnost, de acupuncturist. Weg met alles! Dat vliegtuig heb ik niet geboekt... Ik ga eerst maar eens zien of mijn lichaam het zelf kan oplossen. Eens kijken wat er gebeurt als ik het zelf alle aandacht geef; rust, reinheid en regelmaat. Wat als ik mezelf liefdevol in de ogen kijk. Zelf accepteer dat ik goed zie met één oog en een heel klein beetje zicht heb met het andere. Accepteer dat ik licht gehandicapt ben. Dat er zoveel meer is dan enkel dat oog om me op te focussen. Dat mijn geluk niet afhankelijk is van het slechte zicht in mijn ene oog. Ik heb zoveel liefde en liefdevolle mensen om me heen. Misschien gaat geloven wel enkel over vertrouwen. Het vertrouwen dat het universum het beste met me voorheeft. Mag ik dat vertrouwen van binnenuit toelaten, in plaats van het van buiten naar binnen te halen. Maar ja, hoe doe je dat?

Voor mijn kado-huis in Wageningen lopen een man en een vrouw de Uiterwaarden in. Dat doen ze elke dag. Een echtpaar van boven de 80. De man kan bijna niet meer lopen. Hij schuifelt meer als dat ie loopt. Zo langzaam. Zijn vrouw houdt zijn hand vast en schuifelt in zijn tempo langzaam mee. Ze hebben de tijd en ze nemen alle tijd. Ze zien er gelukkig uit samen, liefdevol en zo tevreden. "Kijk schat, zo lopen wij over een paar jaar ook samen", zegt Eric. Heerlijk lijkt me dat! Dat alles is zoals het is. En dat dát gewoon goed is.